

อาเซียนกับรัฐบาลทหารพม่า ความผิดพลาดซ้ำแล้วซ้ำเล่า?

WILL ASEAN FAIL TO CONFRONT THE SPDC, AGAIN?

- ด้วยอำนาจของกฎบัตรอาเซียน ในที่สุดอาเซียนก็ได้เครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้การปฏิรูปประชาธิปไตยและความสมานฉันท์ในพม่าเป็นไปได้
- ความสัมพันธ์ของรัฐบาลทหารกับอาเซียนและประชาคมระหว่างประเทศยังคงตึงเครียดในประเด็นเรื่องการจับกุม กักขัง และตัดสินโทษนางองซานซูจี
- นักเคลื่อนไหวด้านประชาธิปไตยพม่าทั้งในและนอกประเทศเสนอทางออกที่ทำได้จริงสำหรับการเลือกตั้งของพม่าในปีพ.ศ. 2553
- แผนการของรัฐบาลทหารเกี่ยวกับการเลือกตั้งในปีหน้าได้ก่อให้เกิดความระส่ำระสายในประเทศ ทั้งยังก่อปัญหาให้ประเทศเพื่อนบ้านอย่างไทย จีน และบังคลาเทศ
- การละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยรัฐบาลทหารพม่ายังคงดำเนินต่อไปอย่างไม่ลดละ
- กองทัพพม่าเริ่มการโจมตีต่อกลุ่ม KNU, MNDA รวมถึงพลเมืองในรัฐฉานอยู่เนืองๆ
- ความรุนแรงที่กองทัพพม่ากระทำต่อกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้จำนวนของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศและผู้อพยพพลัดถิ่นที่ลี้ภัยไหลเข้าประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น
- อาเซียนไม่สามารถจัดการแก้ไขต้นตอของปัญหาที่ผลักดันให้กลุ่มโรฮิงยาต้องหลบหนีออกจากประเทศพม่าได้
- พม่ายังคงเป็นผู้ผลิตเฮโรอีนอันดับสองของโลก และเป็นผู้ผลิตยาบ้ารายใหญ่ที่สุดของเอเชีย
- นโยบายบริหารที่ผิดพลาดของรัฐบาลทหารทำให้คนพม่าตกอยู่ในวังวนของความยากจนเรื้อรัง
- รัฐบาลทหารพม่ายังคงขัดขวางความพยายามเข้ามาช่วยเหลือทางมนุษยธรรมอย่างต่อเนื่อง
- กองทัพพม่ายังคงกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีอย่างที่เคยเป็นมา

สารบัญ

ประชาธิปไตย	2
การเลือกตั้งพ.ศ. 2553: ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยเสนอทางออก	2
การเลือกตั้งก่อความวุ่นวายระส่ำระสาย	2
สิทธิมนุษยชน	4
จำนวนการจำคุกที่สูงขึ้น	4
รัฐบาลทหารกับความรุนแรงครั้งสำคัญๆ	4
พระสงฆ์และแม่ชี: ถูกจำคุก ห้ามเดินทาง ห้ามสวมมนต์	5
กิจการทางทหาร	6
สถานการณ์ผู้พลัดถิ่น	6
ผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ	6
โรฮิงยา: ชื่อใหม่ ปัญหาเก่า	7
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐบาลทหาร	8
ความสัมพันธ์กับอาเซียน	8
สมาชิกสมัชชารัฐสภาอาเซียนตีแสกหน้ารัฐบาลทหาร	10
ความสัมพันธ์กับจีน	10
ความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา	10
ความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรป	11
ความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือ	11
ความสัมพันธ์กับสหประชาชาติ	12
ความช่วยเหลือ	13
เศรษฐกิจ	14
การส่งออกน้ำมัน ความมั่งคั่งของรัฐบาลทหารบนความล่มจมของประเทศ	14
ยาเสพติด	14
สตรีและเด็ก	15

นับตั้งแต่การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 1 มีนาคมที่ผ่านมา สถานการณ์ทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจในพม่าซึ่งรัฐบาลทหารมีส่วนรับผิดชอบโดยตรงต่างแย่งโดยที่ปัญหาร้ายแรงที่มีอยู่ก่อนการประชุมครั้งนั้นอยู่แล้วก็ยังไม่ได้รับการแก้ไข ระหว่างนั้น ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยก็ได้เสนอทางออกที่ชัดเจนและมีเหตุผลเพื่อพม่า โดยไม่ลืมนำถึงผลประโยชน์ของประเทศเพื่อนบ้านไปด้วย

ประชาธิปไตย

การเลือกตั้งพ.ศ. 2553: ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อ

ประชาธิปไตยเสนอทางออก

ในขณะที่การเลือกตั้งปีพ.ศ. 2553 กำลังงวดเข้ามา กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย ตลอดจนทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ในและนอกประเทศไม่เพียงแต่ประกาศจุดยืนต่อต้านการเลือกตั้งครั้งนี้ซึ่งรัฐบาลทหารเป็นผู้ดำเนินการ แต่ยังสามารถร่างข้อเสนอให้แก่ทางออกของวิกฤตการณ์ทางการเมืองของพม่า

- **29 เมษายน:** หลังการประชุมสมัชชาใหญ่ซึ่งจัดเป็นครั้งแรกในรอบกว่าทศวรรษที่ผ่านมา สันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตยหรือเอ็นแอลดีได้ออกประกาศ “[Shwegondaing Declaration](#)”, ซึ่งร่างเงื่อนไขของพรรคในการเข้าร่วมการเลือกตั้งในปีหน้า ทั้งนี้ พรรคเอ็นแอลดีประกาศว่าจะเข้าร่วมการเลือกตั้งก็ต่อเมื่อรัฐบาลทหารปล่อยตัวนักโทษการเมืองทั้งหมด พิจารณาทบทวนรัฐธรรมนูญใหม่อีกครั้ง และจัดการเลือกตั้งที่ “ให้การมีส่วนร่วม” และ “เป็นธรรม” กับทุกฝ่าย ภายใต้ “การสังเกตการณ์จากนานาชาติ”¹
- **13 สิงหาคม:** ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยและสิทธิกลุ่มชาติพันธุ์ (MDREN)² ซึ่งเป็นการรวมตัวต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยของคนพม่าพลัดถิ่นต่างแดนออกประกาศ “ข้อเสนอเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ” ([Proposal for National Reconciliation](#)) หลังการประชุมเป็นเวลาสองวันที่จาการ์ตา³ ข้อเสนอฉบับนี้เรียกร้องให้มีการปล่อยตัวนักโทษการเมืองทั้งหมดรวมทั้งนางองซานซูจีโดยทันทีและปราศจากเงื่อนไข และยังเรียกร้องให้มีการประกาศหยุดยิงทั่วประเทศ การทบทวนรัฐธรรมนูญฉบับปีพ.ศ. 2551 ของรัฐบาลทหาร และการปฏิรูปกฎหมายเลือกตั้งใหม่ก่อนการเลือกตั้งในปีหน้าจะเกิดขึ้นอีกด้วย⁴

กลุ่มซึ่งต่อต้านการเลือกตั้งพ.ศ. 2553
Committee Representing the People's Parliament (CRPP)
Ethnic Nationalities Council (ENC)
Forum for Democracy in Burma (FDB)
Kachin Independence Organization (KIO)
Kachin National Organization (KNO)
Mon National Democratic Front (MNDF)
National Coalition Government of the Union of Burma (NCGUB)
National Council of the Union of Burma (NCUB)
Nationalities Youth Forum (NYF)
New Mon State Party (NMSP)
Palaung State Liberation Front (PSLF)
Palaung Women's Organization (PWO)
Shan State Army – South (SSA-S)
Student and Youth Congress of Burma (SYCB)
Ta'ang Student and Youth Organization (TSYO)
United Nationalities Alliance (UNA)
Women's League of Burma (WLB)

¹ NLD (29 Apr 09) Shwegondaing declaration; AP (29 Apr 09) Myanmar party sets terms for taking part in polls

² MDREN comprises the National Coalition Government of the Union of Burma, the National Council of the Union of Burma, the Ethnic Nationalities Council, the Women's League of Burma, the Forum for Democracy in Burma, the Students and Youth Congress of Burma, and the Nationalities Youth Forum.

³ VOA (13 Aug 09) Exiled Dissidents Propose Democratic Transition for Burma

⁴ Movement for Democracy and Rights for Ethnic Nationalities (13 Aug 09) Proposal for National Reconciliation. http://www.mdren.org/resources/Proposal_for_National_Reconciliation.pdf

การเลือกตั้งก่อความระส่ำระสาย

ปลายเดือนเมษายนที่ผ่านมา รัฐบาลทหารยื่นคำขาดต่อกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากที่ได้ทำข้อตกลงหยุดยิงกับทางการแล้ว เพื่อที่จะรวบรวมกองทัพของกลุ่มเหล่านี้เข้ากันเป็นกองกำลังรักษาพรมแดน (Border Guard Force - BGF) ให้สำเร็จก่อนการเลือกตั้งในปีหน้า⁵ แผนการดังกล่าวของรัฐบาลนั้นมีเป็นไปตามมาตราที่ 338 ของรัฐธรรมนูญฉบับปีพ.ศ. 2551 ซึ่งระบุให้ “กองกำลังทหารทั้งหมดที่มีในสหภาพพม่าต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหน่วยกลาโหม”⁶ ซึ่งเป็นการคุกคามกำลังพลของกลุ่มชาติพันธุ์ให้เข้าสู่กองทัพของรัฐบาล⁷

กลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากไม่น้อยได้ปฏิเสธคำขาดดังกล่าวจากรัฐบาลทหาร เพื่อเป็นการตอบโต้ รัฐบาลทหารจึงส่งกองกำลังทหารเข้าไปในรัฐคะฉิ่น ฉานและกะเหรี่ยงมากขึ้น⁸ ผลที่ตามมาก็คือ ทั้งกลุ่ม Kachin Independence Organizations และกลุ่ม United Wa State Army ต่างเตรียมพร้อมรับมือความรุนแรงที่กองทัพของรัฐบาลทหารอาจจะทำต่อพวกเขา⁹ เมื่อรัฐบาลทหารบุกเข้าไปในเขตการปกครองตนเอง Kokang ในรัฐฉานตอนเหนือเพื่อโจมตีกลุ่ม Myanmar National Democracy Alliance Army (MNDAA) เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ชาวจีนชาติพันธุ์ราวๆ 37,000 คนหลบหนีออกจากพื้นที่ไปยังประเทศจีน¹⁰

⁵ Mizzima News (28 Apr 09) Junta meets leaders of ethnic ceasefire groups; Irrawaddy (28 Apr 09) Junta Commanders Court Ceasefire Groups; Kachin News Group (04 May 09) KIA told to change to border force by junta; DVB (04 May 09) Intelligence chief meets with ceasefire groups; SHAN (04 May 09) Junta tells Wa ceasefire days are over

⁶ Constitution of the Republic of the Union of Myanmar (2008), Chapter VII - Defence Services - Article 338

⁷ Irrawaddy (04 May 09) Armed Ceasefire Groups to be 'Border Guard Force';

⁸ Kachin News Group (11 Aug 09) Four ethnic ceasefire groups to take on junta in event of war; Mizzima News (14 Aug 09) KIO trains administrative staff; Irrawaddy (25 Aug 09) Tension Mounts between Junta and Kokang Ceasefire Group; SHAN (24 Aug 09) Tension sparks people to flee into China; SHAN (14 Aug 09) Junta's ploy is to push Kokang to shoot first; Irrawaddy (10 Aug 09) Kokang Thwart Burma Army Drug Raid; Irrawaddy (13 Aug 09) Tension Mounts at Three Pagodas Pas; Irrawaddy (31 Aug 09) Junta Sends Major Reinforcements to Shan State

⁹ SHAN (02 Jun 09) Tension grows between southern Wa, junta

¹⁰ The Straits Times (02 Sep 09) Border intrigue, or was it?

รายชื่อกลุ่มที่ลงนามข้อตกลงหยุดยิงแล้ว	คำตอบต่อคำสั่งเรื่อง BGF	จำนวนทหาร	หมายเหตุ
Kayan New Land Party (KNLP)	ปฏิเสธ	N/A	
New Mon State Party (NMSP) ¹¹	ปฏิเสธ	700	ออกเดือนกลุ่มหยุดยิงอื่นๆไม่ให้เข้าร่วม BGF ¹²
Myanmar National Democratic Alliance Army (MNDAA) [หรือ Kokang] ¹³	ปฏิเสธ	600 - 1,000	ผู้นำ MNDAA leadership หนีออกจากพื้นที่ Kokang ปลายเดือนสิงหาคมหลังการโจมตีการรัฐบาลทหาร ปัจจุบันซ่อนตัวอยู่ในบริเวณป่า
United Wa State Army (UWSA) ¹⁴	ปฏิเสธ	20,000 – 25,000	ซื้อปฏิเสธ BGF ทำให้รัฐบาลทหารหันมาเล่นงานการค้ายาเสพติดของกลุ่มว่า ¹⁵
Shan State Army (SSA) “North” ¹⁶	ปฏิเสธ	1,400	
National Democratic Alliance Army (NDAA) [aka Mongla] ¹⁷	ปฏิเสธ	1,200 - 5,000	ถูกมองว่าอาจเป็นเป้าหมายต่อไปของรัฐบาลทหาร เช่นเดียวกับกลุ่มว่า ¹⁸
Kachin Independence Army ¹⁹	ปฏิเสธ	4,000 - 5,000	ข้อเสนอของกลุ่มที่จะจัดตั้งกองกำลังรักษาพรมแดนอิสระเป็นของตนเองถูกรัฐบาลทหารปฏิเสธ ²⁰
Pa-O National Organization ²¹	ตอบรับ	800	
Kayan National Guard (KNG)	ตอบรับ	N/A	
Karen Nationalities People’s Liberation Front (KNPLF)	ตอบรับ	N/A	
Democratic Karen Buddhist Army (DKBA) ²²	ตอบรับ	6,000	มีความกระตือรือร้นในการเกณฑ์พลเพิ่มเพื่อขยายกำลังพลจาก 6,000 ไปสู่ 9,000 นาย ²³ ทหารเด็กเป็นส่วนหนึ่งของแผนเพิ่มกำลังพลนี้ด้วย. ²⁴
Kachin Defense Army (KDA) ²⁵	ตอบรับ	400 - 800	
New Democratic Army Kachin (NDAK)	ตอบรับ	N/A	
Lasang Awng Wa Peace Group in Kachin State	ตอบรับ	N/A	

¹¹ Irrawaddy (8 Sep 09) New Mon Party Forming for Election; Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight

¹² DVB (03 Sep 09) Mon party warn on border guard pressure

¹³ The Jamestown Foundation (10 Sep 09) Emerging Fault Lines in Sino-Burmese Relations: The Kokang Incident; Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight

¹⁴ Washington Post (29 Aug 09) China Urges Burma to Bridle Ethnic Militia Uprising at Border

¹⁵ SHAN (29 Sep 09) Boom days over for Wa

¹⁶ Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight

จะเห็นได้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่ทำข้อตกลงหยุดยิงกับทางการส่วนใหญ่ปฏิเสธคำสั่งเข้าร่วม BGF กับกองทัพรัฐบาลทหาร ทั้งนี้เพราะรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2551 ไม่ได้รับประกันสิทธิมนุษยชนของกลุ่มชาติพันธุ์แต่อย่างใด ตามรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ประธานาธิบดีแต่งตั้งรัฐมนตรีทั้งหลายตลอดจนรัฐมนตรีกิจการชายแดนโดยเลือกสรรจากคณะบุคคลที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นผู้อนุมัติ ซึ่งเป็นการละเมิดหลักการของการบริหารส่วนกลาง ตลอดจนเป็นการมอบอำนาจในการควบคุมกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมดให้กับกองทัพในทางปฏิบัติ²⁶

สิทธิมนุษยชน

จำนวนการจำคุกที่สูงขึ้น

การจับกุมและจำคุกนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยยังคงดำเนินไปอยู่ตลอดมานับตั้งแต่การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งล่าสุดได้สิ้นสุดลง การจำคุกนักเคลื่อนไหวเหล่านี้อย่างต่อเนื่องเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ของรัฐบาลทหารที่จะทำให้แน่ใจได้ว่าตัวเก็งทั้งหลายจากทั้งฝ่ายที่สนับสนุนประชาธิปไตยและจากกลุ่มชาติพันธุ์จะไม่มีโอกาสลงสมัครรับเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญซึ่งรัฐบาลทหารเป็นคนร่างนั้นกำหนดห้ามบุคคลซึ่งกำลังต้องโทษจำคุกอยู่ไม่ว่าจะด้วยความผิดฐานใดไม่ให้มีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งรัฐสภา²⁷

- **กว่าหกเดือนที่ผ่านมา:** รัฐบาลทหารจับกุมผู้ก่อความไม่สงบ 196 ราย ซึ่ง 108 คนในนั้นเป็นสมาชิกพรรคเอ็นแอลดี ทั้งยังตัดสินจำคุกนักเคลื่อนไหวอีก 51 คนเป็นเวลานานอีกด้วย
- **วันที่ 11 สิงหาคม ปีพ.ศ. 2552:** หลัง “ศาลพิเศษ” พม่าพิจารณาคดีเป็นเวลา 86 วัน รัฐบาลทหารตัดสินจำคุกนาง อองซานซูจีเป็นเวลาสามปีโดยต้องใช้แรงงานหนักระหว่างรับโทษ ด้วยข้อหาละเมิดเงื่อนไขในการถูกกักบริเวณในบ้านของเธอ นายพล Than Shwe แห่งรัฐบาลทหาร เปลี่ยนคำตัดสินให้การรับโทษ 18 เดือนแรกเป็นการถูกจองจำในบ้าน²⁸

¹⁷ Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight; Mizzima News (09 Sep 09) Feuding militias come in the way of junta's plans

¹⁸ Washington Post (25 Sep 09) Burma's Junta Intensifies Bid For Unification Bringing Autonomous Ethnic Enclaves Back Into Fold Poses Major Challenges; SHAN (30 Sep 09) Wa and Mongla deny deal with junta

¹⁹ NYT (10 May 09) Ethnic Groups in Myanmar Hope for Peace, but Gird for Fight; Irrawaddy (8 Sep 09) Kachin's Hard and Soft Strategy; Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight

²⁰ Kachin News Group (08 Sep 09) KIO delegates arrive in Myitkyina for meeting with junta; Kachin News Group (10 Sep 09) Contentious KIO-junta meeting continues for second day

²¹ Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight

²² Irrawaddy (18 Jun 09) DKBA: Burma's Second Largest Non-state Armed Group?

²³ DVB (02 Sep 09) DKBA expands troops in eastern Burma

²⁴ IMNA (24 July 09) DKBA ramps up civilian abuses and set sights on Brigade 6; RFA (14 Sep 09) Conflict Children in Forced Labor

²⁵ Kachin News Group (14 Sep 09) Former KIA brigade warned not to help KIA in event of war on September 9; Irrawaddy (Mar-Apr 09) To Fight or Not to Fight

²⁶ Constitution of the Republic of the Union of Myanmar, Article 232

²⁷ Constitution of the Republic of the Union of Myanmar, Articles 121

²⁸ NLM (12 Aug 09) Judgments pronounced for Criminal Regular Trials against US Citizen Mr John William Yettaw, Daw Aung San Suu Kyi, Daw Khin Khin Win and Ma Win Ma Ma; NLM (12 Aug 09) Chairman of the State Peace and Development Council issues directive dated 10 August 2009 for Ministry of Home Affairs stating upon Court pronouncing sentence to Daw Aung San Suu Kyi, sentence to be served by her under Criminal Procedure Code be amended to be remitted and suspended if she displays good conduct and pardon be granted accordingly; AFP (11 Aug 09) Myanmar's Suu Kyi gets 18 months under house arrest; AFP (11 Aug 09) Myanmar's Suu Kyi gets 18 months house arrest: official; BBC (11 Aug 09) Burma's Aung San Suu Kyi 'guilty'; Reuters (11 Aug 09) Myanmar's Suu Kyi found guilty in security case; WSJ (11 Aug 09) Suu Kyi Sentenced to 18 Months House Arrest; Bloomberg (11 Aug 09) Suu Kyi House Arrest in Myanmar Extended by 18 Months; Bangkok Post (11 Aug 09) Junta returns Suu Kyi to house arrest; Irrawaddy (11 Aug 09) Suu Kyi Sentenced to 18 Months House Arrest; IANS (11 Aug 09) Myanmar junta chief commutes Aung San Suu Kyi's sentence

- **เมื่อวันที่ 4 กันยายน:** ตามตัวเลขของ Assistance Association for Political Prisoners (AAPP), จำนวนนักโทษการเมืองในพม่าเคยพุ่งขึ้นสูงสุดถึง 2,211 คน²⁹ AAPP ยังชี้ต่อไปว่านักโทษการเมืองจำนวนอย่างน้อย 137 คน มีสุขภาพย่ำแย่เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำที่เลวร้ายและไม่ได้รับการบริการทางแพทยอย่างเหมาะสม³⁰
- **ต่อมาในวันที่ 17 กันยายน:** รัฐบาลทหารประกาศปล่อยตัวนักโทษจำนวน 7,114 รายทั่วประเทศ ด้วยเหตุผลว่านักโทษเหล่านี้มี “ความประพฤติและวินัยดี”³¹ อย่างไรก็ตาม นักโทษที่ถูกปล่อยตัวส่วนใหญ่เป็นอาชญากรทั่วไป มีจำนวนเพียง 128 คนเท่านั้นที่เป็นนักโทษการเมือง³²

รัฐบาลทหารกับความรุนแรงครั้งต่างๆ

องค์กรเฝ้าระวังระหว่างประเทศและกลุ่มสิทธิมนุษยชนได้บันทึกการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รัฐบาลทหารยังกระทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

- **12 มีนาคม:** ผู้สื่อข่าวไร้พรมแดน (Reporters sans Frontiers - RSF) จัดพม่าเป็นหนึ่งใน 12 ประเทศที่ปิดกั้นการใช้อินเทอร์เน็ตขั้นรุนแรง³³
- **27 มีนาคม:** คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (HRC) มีมติประณามรัฐบาลทหารพม่าต่อการ “ละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนชาวพม่าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง”³⁴ นับเป็นมติฉบับที่ 19 ขององค์การที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เจนีวาแห่งนี้ต่อรัฐบาลทหารนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2535
- **30 เมษายน:** คณะกรรมการคุ้มครองสื่อ (CPJ) จัดพม่าให้เป็นสถานที่ที่เลวร้ายที่สุดในโลกสำหรับนักเขียนบล็อก เนื่องด้วยรัฐบาลทหารออกมาตรการเข้มงวดห้ามการเขียนบล็อก รวมถึงกิจกรรมอื่นๆทางอินเทอร์เน็ต³⁵
- **11 พฤษภาคม:** รายงานสำรวจเสรีภาพสื่อประจำปีของ Freedom House จัดพม่าให้อยู่รองลำดับสุดท้ายจากจำนวน 195 ประเทศทั่วโลก³⁶ ด้านกลุ่มเฝ้าระวังสื่อในสหรัฐระบุว่าสื่อพม่า “ไม่มีเสรีภาพ” มาเป็นเวลา 27 ปี
- **6 มิถุนายน:** คณะผู้เชี่ยวชาญแห่งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) กล่าวว่า การบังคับใช้แรงงานยังเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายทั่วประเทศ

พระสงฆ์และแม่ชี: ถูกจำกัด ห้ามเดินทาง ห้ามสวดมนต์

รัฐบาลทหารยังได้เพิ่มการจับกุม ข่มขู่คุกคาม และจับตามองกลุ่มพระสงฆ์ไปทั่วประเทศอีกด้วย³⁷ กลุ่มเฝ้าระวังสิทธิมนุษยชนรายงานว่าพระสงฆ์ 237 รูปและแม่ชี 35 คนถูกจองจำ และอย่างน้อยพระสงฆ์ที่ถูกจำกัดจำนวนเจ็ดรูปมีสภาพร่างกายย่ำแย่เนื่องจากถูกจำกัดมาเป็นเวลานาน³⁸

²⁹ Mizzima News (04 Sep 09) Political prisoners on the rise in Burma: AAPP; Mizzima News (04 Sep 09) Former air force officer sentenced to two years

³⁰ Mizzima News (04 Sep 09) Political prisoners on the rise in Burma: AAPP

³¹ NLM (18 Sep 09) 7,114 prisoners granted amnesty; AP (17 Sep 09) Myanmar announces amnesty for 7,114 prisoners; Reuters (17 Sep 09) Myanmar frees thousands; Xinhua (17 Sep 09) Myanmar gov't grants amnesty to over 7,000 prisoners; DVB (17 Sep 09) Burma releases 7000 prisoners; Mizzima News (17 Sep 09) Burma announces amnesty for 7114 prisoners; Mizzima News (17 Sep 09) Junta releases prisoners amidst condemnation by HRW

³² AAPP (22 Sep 09) At least 128 political prisoners released

³³ RSF (12 Mar 09) Internet Enemies - Burma

³⁴ Reuters (27 Mar 09) U.N. rights body condemns systematic abuses in Myanmar; HRC, 10th session, Situation of human rights in Myanmar, 20 March 2009, UN Doc A/HRC/10/L.28

³⁵ CPJ (30 Apr 09) 10 Worst Countries to be a Blogger; Irrawaddy (30 Apr 09) Irrawaddy: Burma named worst online oppressor; Mizzima News (30 Apr 09) Burma worst internet oppressor: CPJ

³⁶ Freedom House (01 May 09) Freedom of the Press 2009

- กลางเดือนมิถุนายน: กระทรวงศาสนาของพม่ายกเลิกการเขียนจดหมายรับรองให้พระสงฆ์ มาตรการนี้ประสบความสำเร็จในการป้องกันไม่ให้พระสงฆ์ขอวีซ่าไปต่างประเทศได้เป็นอย่างดี³⁹
- 19 มิถุนายน: ทางกรมพม่าห้ามไม่ให้พระสงฆ์จากวัด Maha Si ในย่างกุ้งเข้าร่วมในพิธีศาสนาสำหรับวันเกิดนางอองซานซูจี และทางการยังคุกคามพระสงฆ์ที่เข้าร่วมพิธีฉลองวันเกิดของนางอีกด้วย⁴⁰
- ปลายเดือนกรกฎาคม: รัฐบาลทหารสืบหาข้อมูลส่วนบุคคลและรูปถ่ายของพระสงฆ์จากวัดทั่วประเทศ⁴¹
- กลางเดือนสิงหาคม: เจ้าหน้าที่ตำรวจใน Myitkyina, รัฐคะฉิ่นติดตามพระสงฆ์ในพื้นที่ที่ออกบิณฑบาตยามเช้า⁴²
- 5 สิงหาคม: ทางกรมใน Yenanchaung แห่งเขต Magwe ชัดขวางพระสงฆ์ที่ Myat Saw Nyi Naung pagoda ไม่ให้สวดมนต์ในวันพระ⁴³
- 11 สิงหาคม: ตำรวจนอกเครื่องแบบในย่างกุ้งจับกุม และบังคับสึก U Sanda Dika พระสงฆ์วัย 36 ปี⁴⁴
- 27 สิงหาคม: ทางกรมพม่าจับกุมรองเจ้าอธิการบดีจากมหาวิทยาลัยสงฆ์ Shwe Zaydi Parli ในเมือง Yenanchaung เขต Magwe⁴⁵
- 28 สิงหาคม: ทางกรมพม่าจับกุมพระสงฆ์หนุ่มจากวัดมณฑลเยย์ใน Pakokku แห่งเขต Magwe⁴⁶
- 29 สิงหาคม: ทางกรมพม่าในเมือง Chauk แห่งเขต Magwe จับกุม U Thumana พระสงฆ์จาก Pakokku.⁴⁷
- 29 August: ตำรวจหน่วยพิเศษจับกุมท่านเจ้าอาวาส abbot U Gaw Thita ขณะลงจากเครื่องบินนานาชาติในย่างกุ้งหลังเดินทางเยือนได้หวัน⁴⁸
- 30 สิงหาคม: ทางกรมพม่าในเมือง Chauk เขต Magwe บุกคุกคามของหัวหน้าสงฆ์ U Yaywada ประจำวัด Ngwe Taung⁴⁹
- 9 กันยายน: เจ้าหน้าที่ตำรวจใน Akyab กักขังพระสงฆ์จำนวนหลายรูปเป็นเวลาสั้นๆเพื่อสอบปากคำ พระสงฆ์เหล่านี้เพิ่งกลับจากการไปเจดีย์ในพื้นที่เพื่อร่วมพิธีครบรอบวันมรณภาพครบ 70 ปีของ U Ottama พระสงฆ์ที่เป็นที่เคารพนับถือของพม่า⁵⁰

กิจการทางทหาร

รัฐบาลทหารยังคงใช้เริ่มการโจมตีในภาคตะวันออกของประเทศอยู่เนืองๆ นี่เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายข่มขู่เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์หันมาให้ความร่วมมือกับแผนการณ์การเลือกตั้งของรัฐบาลทหารในที่สุด

³⁷ IMNA (18 Aug 09) Monks searched as they travel through Mon state; Mizzima News (20 Aug 09) Junta alert about possible monk-led protests; Narinjara News (21 Aug 09) Sittwe Security Beefed up with Riot Police

³⁸ DVB (22 Sep 09) Rights group highlights persecution of Burma monks

³⁹ Irrawaddy (15 Jun 09) Junta Bars Monks from Travelling Abroad

⁴⁰ Irrawaddy (19 Jun 09) Suu Kyi's 64th Birthday Celebrated amid Repression

⁴¹ Irrawaddy (05 Aug 09) Monks Question Gov't Use of Personal Photographs; Irrawaddy (15 Aug 09) Are Monks Preparing to Return to the Streets?

⁴² Kachin News Group (17 Aug 09) Police escorts for monks accepting offerings

⁴³ Irrawaddy (06 Aug 09) Burmese Authorities Ban Chanting of Metta Sutta

⁴⁴ Mizzima News (04 Sep 09) Political prisoners on the rise in Burma: AAPP

⁴⁵ Mizzima News (01 Sep 09) Monks under close surveillance

⁴⁶ Mizzima News (01 Sep 09) Monks under close surveillance

⁴⁷ DVB (03 Sep 09) Monks intimidated close to 2007 anniversary

⁴⁸ Mizzima News (08 Sep 09) Abbot returning from Taiwan arrested

⁴⁹ Mizzima News (01 Sep 09) Monks under close surveillance

⁵⁰ Narinjara News (10 Sep 09) Ottama Day Celebrated in Sittwe

- **ต้นเดือนมิถุนายน:** กองกำลังร่วมระหว่างกองทัพของรัฐบาลทหารและ Democratic Karen Buddhist Army (DKBA) เริ่มการโจมตีครั้งใหม่ในฐานที่มั่นกลุ่ม Karen National Liberation Army (KNLA) บริเวณชายแดน ไทย-พม่าในรัฐกะเหรี่ยงตอนใต้⁵¹ ในวันที่ 18 มิถุนายน กองทัพรัฐบาลทหารจับกุมฝ่ายกะเหรี่ยงได้สามคน⁵²
- **ปลายเดือนกรกฎาคม:** กองทัพรัฐบาลทหารเริ่มการโจมตีต่อพลเมืองในรัฐฉาน โดยเผาที่อยู่อาศัยกว่า 500 หลังคาเรือน บังคับให้ประชาชนนับหมื่นคนในตอนกลางของรัฐฉานต้องอพยพออกจากหมู่บ้านของตน⁵³
- **ปลายเดือนสิงหาคม:** การโจมตีของรัฐบาลทหารต่อกลุ่ม Myanmar National Democracy Alliance Army (MNDAA) ในพื้นที่ Kokang ในรัฐฉานตอนเหนือทำให้ข้อตกลงหยุดยิงเป็นเวลา 20 ปีที่ทำไว้สิ้นสุดลง ทำให้ความรุนแรงระหว่าง Kokang และกองทัพรัฐบาลปะทุขึ้นมาอีกครั้ง⁵⁴

สถานการณ์ผู้พลัดถิ่น

ผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ

การโจมตีโดยกองทัพรัฐบาลทหารในภาคตะวันออกของพม่าได้ก่อให้เกิดสถานการณ์ผู้อพยพและผู้พลัดถิ่นภายในประเทศระลอกใหม่ ชาวพม่าจากรัฐกะเหรี่ยงและรัฐฉานราว 43,800 คนได้หลบหนีเข้าประเทศเพื่อนบ้านนับตั้งแต่เดือนมิถุนายนที่ผ่านมา นอกจากนี้ กองทัพรัฐบาลทหารยังทำให้เกิดผู้พลัดถิ่นภายในประเทศขึ้นมานับหมื่นคนจากการเผาบ้านประชาชนในรัฐฉานตอนกลางกว่า 500 หลังคาเรือน⁵⁵ นักสังเกตการณ์และนักวิเคราะห์ด้านทหารคาดการณ์ว่าหากเกิดสงครามระหว่างกองทัพรัฐบาลทหารกับกลุ่ม UWSA ผู้อพยพจากฉานและกว่า 50,000 ชีวิตจะหลบหนีเข้าไปในประเทศไทย และจำนวนมากจะหนีไปประเทศจีน⁵⁶

- **ต้นเดือนมิถุนายน:** กองทัพรัฐบาลทหารร่วมกับกองกำลัง DKBA เริ่มปฏิบัติการในเขต Hpa-an รัฐกะเหรี่ยง⁵⁷ ในขณะที่กะเหรี่ยงหลายร้อยคนติดอยู่ในพื้นที่เพราะการโจมตีที่เกิดขึ้น กะเหรี่ยงจำนวนประมาณ 6,800 คนหลบหนีเข้าประเทศไทย⁵⁸ ผู้อพยพชาวกะเหรี่ยงให้การว่าหลายคนตัดสินใจหนีออกมาเพราะกลัวว่า หากอยู่ในพื้นที่ต่อไปจะถูกบังคับเกณฑ์เข้ากองทัพ DKBA หรือกลายเป็นแรงงานบังคับให้ขนส่งเสบียงให้กองทัพรัฐบาลทหาร⁵⁹

⁵¹ Irrawaddy (06 Jun 09) Attacks on KNLA Continue

⁵² Reuters (18 Jun 09) Myanmar troops threaten Karen rebel bases

⁵³ Irrawaddy (13 Aug 09) 10,000 Villagers Forcibly Relocated in Shan State: Rights Groups; DVB (13 Aug 09) 500 Shan houses burned in scorched earth campaign

⁵⁴ SHAN (27 Aug 09) Rebels say junta shell kills Chinese soldiers

⁵⁵ Irrawaddy (13 Aug 09) 10,000 Villagers Forcibly Relocated in Shan State: Rights Groups; DVB (13 Aug 09) 500 Shan houses burned in scorched earth campaign

⁵⁶ Mizzima News (10 Sep 09) Civil war imminent in Burma: Observers

⁵⁷ Mizzima News (08 Jun 09) Thousands flee latest military offensive in Karen State; Irrawaddy (06 Jun 09) Attacks on KNLA Continue; Mizzima News (05 Jun 09) Karen villagers flee to escape battlefield; Mizzima News (09 Jun 09) Fresh clashes force many Karen to flee; Mizzima News (09 Jun 09) Fresh clashes force many Karen to flee; Irrawaddy (11 Jun 09) Joint Forces Concentrate on Mortar Attacks against KNU

⁵⁸ BBC (08 Jun 09) Burma's Karen flee army offensive; AP (07 Jun 09) Aid groups: 3,000 villagers flee Myanmar shelling; AP (07 Jun 09) Aid group says 4,000 refugees flee to Thailand from Myanmar; DVB (10 Jun 09) UN staff sent to assess Karen refugees; BBC (11 Jun 09) Burma's Karen unable to return home; Irrawaddy (13 Jun 09) Burmese and DKBA Troops Block Civilians Fleeing Conflict

⁵⁹ Reuters (08 Jun 09) Nearly 1,800 Karen flee Myanmar fighting – Thailand; Irrawaddy (08 Jun 09) Clashes Force More Karens to Thailand; Free Burma Rangers (08 Jun 09) Thousands of Refugees Flee Ler Per Her Camp as Burma Army Attack Begins; DVB (10 Jun 09) UN staff sent to assess Karen refugees; IMNA (24 July 09) DKBA ramps up civilian abuses and set sights on Brigade 6; Irrawaddy (21 Aug 09) 30 More Karens Flee Hlinebwe; DVB (06 Aug 09) More Karen refugees flee to Thailand

- **ปลายเดือนกรกฎาคม:** กองทัพรัฐบาลทหารเริ่มการโจมตีต่อพลเมืองในรัฐฉาน จับไล่คนกว่าหมื่นชีวิตให้ออกจากหมู่บ้านของพวกเขา⁶⁰ นับเป็นการบังคับย้ายถิ่นฐานในครั้งเดียวครั้งใหญ่ที่สุดในรัฐฉานนับตั้งแต่ปีพ. ศ. 2541 อันเป็นที่กองทัพรัฐบาลทหารบังคับไล่คนจำนวนกว่า 300,000 ชีวิต⁶¹
- **ปลายเดือนสิงหาคม:** นโยบายต่อเหยื่อและใช้ความรุนแรงของรัฐบาลทหารทำให้อัตราการตายยังคงเป็นระยะเวลา 20 ปีต้องมีอันสิ้นสุดลง และทำให้ความรุนแรงระหว่าง Kokang กับกองทัพรัฐบาลปะทุขึ้นครั้งใหม่⁶² การโจมตีของรัฐบาลทหารผลักดันให้คนราว 37,000 คนอพยพเข้าไปในประเทศจีน⁶³

โรฮิงยา: ชื่อใหม่ ปัญหาเก่า

ระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 14 ผู้นำอาเซียนให้สัญญาว่าจะจัดการประเด็นเรื่องความยากลำบากของชาวเรือโรฮิงยาโดยการขนานนามพวกเขาเสียใหม่อย่างง่าย ๆ ว่า “ผู้อพยพผิดกฎหมายจากมหาสมุทรอินเดีย” ผู้นำอาเซียนยกประเด็นโรฮิงยาไปยังเวทีภูมิภาคด้านการค้ามนุษย์ที่ไม่ให้ผลบังคับใช้ผูกพันที่เรียกกันว่า “กระบวนการบาห์ลี”⁶⁴ ซึ่งไม่ได้เสนอทางออกที่มีความสำคัญใดๆออกมา

- **1 มีนาคม:** นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ลี เซียน ลุงย้ำ ผู้นำอาเซียนต้องรับมือกับปัญหาคนไร้รัฐเช่นผู้อพยพโรฮิงยาอย่างจริงจัง มิเช่นนั้นองค์กรอาจสูญเสียความน่าเชื่อถือ⁶⁵
- **14 เมษายน:** กระบวนการบาห์ลีอื่นเป็นการประชุมสองวันเริ่มต้นขึ้นในอินโดนีเซีย ระหว่างการประชุมนี้ รองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพม่า นายพล Khin Yi ปฏิเสธว่าพวกโรฮิงยาไม่ได้มาจากพม่า รวมทั้งปฏิเสธประเด็นที่ว่าพวกเขาถูกดำเนินคดีในพม่าด้วย⁶⁶ ในที่สุดตัวแทนในที่ประชุมจึงตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อจะตัดสินว่าสถานะของพวกโรฮิงยาว่าเป็นผู้อพยพเพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจ หรือเป็นผู้ลี้ภัยกันแน่⁶⁷
- **17 สิงหาคม:** เจ้าหน้าที่ชาวไทยยืนยันว่า วัยรุ่นโรฮิงยาสองคนเสียชีวิตขณะถูกกักขังที่ระนอง ในขณะที่สุขภาพของอีก 13 คนที่เหลือก็น่าเป็นห่วง.⁶⁸

ขณะเดียวกัน สาเหตุต้นตอที่บีบบังคับให้ชาวโรฮิงยาต้องออกนอกประเทศพม่ายังไม่ได้รับการแก้ไข ชาวโรฮิงยายังเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในอันตรายในพม่า และมีแนวโน้มว่าพวกเขาจะอพยพออกจากพมามากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในฤดูกาลหน้าที่ลมมรสุมจะบรรเทาลงไป ชาวโรฮิงยายังคงต้องทุกข์ทรมานกับการถูกดำเนินคดีโดยรัฐบาลทหารพม่า:

- **12 มีนาคม:** กองกำลัง Na Sa Ka ชัดขวางชาวนาโรฮิงยาไม่ให้ขายผลิตภัณฑ์ทางเกษตรที่ตลาดท้องถิ่นในเมือง Maungdaw รัฐ Arakan⁶⁹
- **27 มีนาคม:** คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีมติให้พม่ายอมรับสิทธิของชาวโรฮิงยา และเลิกกระทำ “การแบ่งแยกกีดกัน การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการบีบบังคับให้ชาวโรฮิงยาต้องประสบความลำบากยากแค้นทางเศรษฐกิจอันเป็นพฤติกรรมที่ไม่อาจยอมรับได้”⁷⁰

⁶⁰ Irrawaddy (13 Aug 09) 10,000 Villagers Forcibly Relocated in Shan State: Rights Groups; DVB (13 Aug 09) 500 Shan houses burned in scorched earth campaign

⁶¹ DVB (13 Aug 09) 500 Shan houses burned in scorched earth campaign

⁶² SHAN (27 Aug 09) Rebels say junta shell kills Chinese soldiers

⁶³ Xinhua (31 Aug 09) China resolves issue with Sino-Myanmar border inhabitants; AP (30 Aug 09) Myanmar says 26 forces, 8 rebels killed at border; VOA (29 Aug 09) Fresh Fighting Erupts in Burma; SHAN (27 Aug 09) Rebels say junta shell kills Chinese soldiers

⁶⁴ IRIN (02 Mar 09) ASIA: Regional approach to Rohingya boat people

⁶⁵ Straits Times (02 Mar 09) Asean must address Rohingya

⁶⁶ Irrawaddy (16 Apr 09) Rohingya Issue Remains Unresolved

⁶⁷ Jakarta Post (15 Apr 09) RI expects Myanmar to speak up on Rohingya issue at Bali meeting

⁶⁸ Nation (18 Aug 09) Two migrants dead, 13 more "failing"

⁶⁹ Kaladan News (12 Mar 09) Authorities stop farmers from selling produce in local areas

⁷⁰ HRC, 10th session, Situation of human rights in Myanmar, 20 March 2009, UN Doc A/HRC/10/L.28

- 7 เมษายน: Na Sa Ka ในเมือง Maungdaw รัฐ Arakan กักขังผู้นำศาสนาชาวโรฮิงยาวัย 30 ปีด้วยข้อหาหลักขโมย⁷¹
- 12 เมษายน: วัยรุ่นสตรีชาวโรฮิงยาคนหนึ่งเสียชีวิตจากความอดอยากที่ Teknaf หลังข้ามชายแดนพม่า-บังคลาเทศ เพื่อรายนี้อพยพหนีจากรัฐ Arakan เข้าไปในบังคลาเทศเมื่อวันที่ 10 เมษายนหลังจากต้องทนอยู่ในภาวะอดอยากในหมู่บ้านของคนใน Maungdaw มาเป็นเวลาหลายวันแล้ว⁷²
- 23 เมษายน: เจ้าหน้าที่ Na Sa Ka ในเมือง Maungdaw รัฐ Arakan กักขังชาวโรฮิงยาร่วม 200 ชีวิตจากหมู่บ้าน Balukhali ชาวโรฮิงยาในพื้นที่ได้ปะทะกับกองทัพรัฐบาลทหารวันก่อนหน้านั้น หลังนายทหารได้ขโมยปลาไปจากคนในหมู่บ้าน⁷³
- 23 กันยายน: Bangladesh Rifles (BDR) ยกระดับการเตือนภัยเป็นขั้นสีแดงหลังบีบบังคับครอบครัวชาวโรฮิงยาให้เดินทางกลับประเทศพม่า ครอบครัวเหล่านี้หนีเข้าพรมแดนบังคลาเทศหลังจากที่ Na Sa Ka ใช้กำลังไล่ที่พวกเขาออกจากถิ่นฐานในเมือง Maungdaw รัฐ Arakan⁷⁴

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์กับอาเซียน

ผู้นำอาเซียนยังคงต้องรับความจริงที่ว่า การมีรัฐบาลทหารพม่าเป็นสมาชิกในองค์กรด้วยนั้นได้ทำให้ภาพลักษณ์ขององค์กรต้องมีมลทิน และขัดขวางความสำเร็จของอาเซียนในเวทีนานาชาติ หลังการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งล่าสุด ประเด็นโรฮิงยา การละเมิดสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลทหาร การเลือกตั้งที่รัฐบาลทหารวางไว้และจับกุมและพิจารณาตัดสินนางอองซานซูจีต่างเป็นประเด็นหลักในการอภิปรายในที่ประชุม

- 1 มีนาคม: การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 14 ปีคเวทิลง นายกรัฐมนตรีไทย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะกล่าวว่า ผู้นำอาเซียนได้เรียกร้องต่อรัฐบาลทหารพม่าให้ปล่อยตัวนักโทษการเมือง และให้มี “กระบวนการที่ให้ส่วนร่วมแก่ทุกฝ่าย” สำหรับการจัดการเลือกตั้งในปีหน้า⁷⁵
- 16 มีนาคม: ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย สุลิโล บังบัง ยุทโธโยโน กระตุ้นรัฐบาลทหารพม่าให้พิสูจน์ต่อประชาคมโลกว่าแผนการไปสู่ประชาธิปไตยของพม่านั้นเกิดขึ้นจริงโดยการจัดการเลือกตั้งที่ “เป็นธรรม” และ “ให้ส่วนร่วมกับทุกฝ่าย” ในปีพ. ศ. 2553⁷⁶
- 17 มีนาคม: นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ลี เซียน หลุงกล่าวกับนายพล Thein Sein ของรัฐบาลทหารพม่าว่า พม่าต้องใช้วิธีการที่แน่วแน่เด็ดขาดที่จะสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติและทำให้เวทีระหว่างประเทศไว้ใจ⁷⁷
- 19 พฤษภาคม: ประเทศไทยซึ่งเป็นประธานอาเซียนอยู่ได้ออกแถลงการณ์เรื่องการพิจารณาตัดสินนางอองซานซูจี โดยระบุว่าไทย “เป็นกังวลอย่างมาก” ต่อสถานการณ์ของนางอองซานซูจี และว่า “ความน่าเชื่อถือ” ของรัฐบาลทหารพม่านั้นกำลังถูกสั่นคลอน⁷⁸

⁷¹ Kaladan News (11 Apr 09) Nasaka arrests religious leader

⁷² Kaladan News (14 Apr 09) Rohingya girl starves to death in Teknaf

⁷³ Kaladan News (25 Apr 09) Rohingya men still in custody of army authority in Northern Maungdaw; Kaladan News (27 Apr 09) Authority announces prize money for garnering information

⁷⁴ Kaladan News (25 Sep 09) BDR on red alert on Burma-Bangladesh border

⁷⁵ Irrawaddy (02 Mar 09) Asean Leaders Call for Political Reform in Burma

⁷⁶ Jakarta Post (17 Mar 09) RI, Myanmar discuss democracy, refugees

⁷⁷ Reuters (18 Mar 09) Singapore urges Myanmar to reconcile with opponents

⁷⁸ DVB (19 May 09) Thailand 'concerned' but will not pressure Burma junta

- **26 พฤษภาคม:** รัฐมนตรีต่างประเทศไทย กษิต ภิรมย์แสดงความเป็นห่วงว่าการยึดระยะเวลาที่กักขังนางซูจีนั้นจะไม่ส่งผลดีต่อภูมิภาค⁷⁹ แต่ก็เสริมว่าไทยจะไม่เข้าไปแทรกแซงกิจการภายใน แต่เพียงแสดงความกังวลเท่านั้น⁸⁰
- **27 พฤษภาคม:** รัฐมนตรีประเทศอาเซียนทั้งหลายเผชิญหน้ากับรัฐบาลทหารในประเด็นการปฏิบัติต่อนางอองซานซูจีในการประชุมไม่เป็นทางการ เลขาธิการอาเซียน สุรินทร์ พิศสุวรรณกล่าวว่าที่ประชุมได้พูดคุยถึงผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของอาเซียนและผลประโยชน์ร่วมของชาติสมาชิก⁸¹
- **28 พฤษภาคม:** รัฐมนตรีต่างประเทศไทย กษิต ภิรมย์กล่าวว่าในฐานะหนึ่งในชาติสมาชิกของอาเซียนนั้น พม่ามีข้อผูกมัดให้ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นแนวทางให้องค์กรระดับภูมิภาคนี้พัฒนาไปสู่การเป็นชุมชนที่ห่วงใยต่อกัน กษิตยังกล่าวด้วยว่าเป็นเรื่องยากพอสมควรที่ประชาคมระหว่างประเทสนับตั้งแต่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป อาเซียน ตลอดจนประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะแสดงท่าทีเดียวกันในประเด็นพม่า⁸²
- **28 พฤษภาคม:** การประชุมระหว่างผู้นำอาเซียนและรัฐมนตรีต่างประเทศจากสหภาพยุโรปออกแถลงการณ์ร่วมเรียกร้องให้รัฐบาลทหารปล่อยตัวนักโทษการเมืองและยกเลิกข้อห้ามที่มีต่อพรรคการเมืองในประเทศ⁸³
- **8 มิถุนายน:** รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซียแสดงท่าทีอึดอัดใจที่รัฐบาลทหารพม่าไม่เคารพสิทธิมนุษยชนและเรียกร้องให้รัฐบาลทหารปล่อยตัวนางอองซานซูจีโดยทันที⁸⁴
- **19 กรกฎาคม:** กษิต ภิรมย์ยอมรับว่ามีการประนีประนอมเกิดขึ้นเพื่อให้พม่าลงนามรับรองการก่อตั้งหน่วยงานใหม่ด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียน อันได้แก่ ASEAN Inter-governmental Commission on Human Rights (AICHR)⁸⁵ หน่วยงานนี้ไม่สามารถสืบสวนหากมีข้อสงสัยว่าเกิดกรณีละเมิดสิทธิขึ้น และไม่สามารถลงโทษประเทศสมาชิกที่เป็นผู้ละเมิดสิทธิได้ ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ทำให้หนักเค็ลื่อนไหวออกมาวิจารณ์อย่างหนักด้วยความผิดหวัง⁸⁶
- **20 กรกฎาคม:**
 - การประชุมระหว่างรัฐมนตรีของอาเซียนออกแถลงการณ์ร่วมกันฉบับ 12 หน้า เรียกร้องให้รัฐบาลทหารจัด “การเลือกตั้งในปีพ.ศ. 2553 ที่เสรี เป็นธรรมและให้ส่วนร่วมแก่ทุกฝ่าย” และย้ำทำที่ของอาเซียนที่เรียกร้องให้รัฐบาลทหาร “ปล่อยตัวนักโทษการเมืองรวมทั้งนางอองซานซูจีโดยทันที”⁸⁷
 - สุรินทร์ พิศสุวรรณกล่าวว่าทราบใจที่ปัญหาการเมืองของพม่ายังไม่ได้รับการแก้ไข อาเซียนจะยังคงต้องรับภาระที่จะต้องชี้แจงต่อประชาคมโลกเรื่อยไป⁸⁸
- **21 กรกฎาคม:** รัฐมนตรีต่างประเทศ Hassan Wirayuda กล่าวว่ารัฐบาลทหารต้องปล่อยตัวนางอองซานซูจี หากยังต้องการให้โลกเชื่อถือในการเลือกตั้งปีหน้า⁸⁹

หลังจากพิจารณาตัดสินโทษนางซูจีแล้วนั้น อาเซียนไม่สามารถตกลงกันได้เรื่องท่าที่ร่วมออกไปจากการแสดงความผิดหวังแต่เพียงเล็กน้อย รัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียนไม่เคยทำตามแผนที่จะขอนิรโทษกรรมให้กับนางซูจี

⁷⁹ Nation (27 May 09) Jailing Suu Kyi again 'not good for region': Thai FM

⁸⁰ Mizzima News (26 May 09) E.U. backs Thailand over Suu Kyi's trial

⁸¹ AFP (28 May 09) ASEAN press Myanmar on Suu Kyi

⁸² Nation (29 May 09) Burma should listen to the world: FM

⁸³ AFP (28 May 09) ASEAN press Myanmar on Suu Kyi

⁸⁴ AP (08 Jun 09) Indonesian FM: US sanctions hurt Myanmar's people

⁸⁵ AFP (20 Jul 09) SE Asia defends 'toothless' rights watchdog

⁸⁶ Jakarta Post (21 Jul 09) Indonesia criticizes military-ruled Myanmar; AFP (20 Jul 09) SE Asia defends 'toothless' rights watchdog

⁸⁷ Bangkok Post (21 July 09) FM:Burma key to fate of Asean

⁸⁸ VOA (21 Jul 09) Indonesia says Burma must release democracy leader for elections to be credible

⁸⁹ VOA (21 Jul 09) Indonesia says Burma must release democracy leader for elections to be credible

- 12 สิงหาคม: อาเซียนแสดง “ความผิดหวัง” กับคำตัดสินต่อนางอองซานซูจี แดงการณ์จากกระทรวงต่างประเทศไทย ซึ่งเป็นประธานอาเซียนอยู่ในขณะนี้ย้ำจุดยืนของอาเซียนที่เรียกร้องให้มีการปล่อยตัวนักโทษการเมืองทั้งหมด รวมทั้งนางซูจี⁹⁰
- 14 สิงหาคม: รัฐมนตรีต่างประเทศไทย กษิต ภิรมย์พยายามรวบรวมมติเอกฉันท์จากชาติสมาชิกอาเซียนอีกเก้าประเทศให้ร่วมกระตุ้นรัฐบาลทหารพม่าให้นรโทษกรรมนางซูจี สิงคโปร์ มาเลเซียและอินโดนีเซียสนับสนุนความริเริ่มของไทย ในขณะที่ลาวและเวียดนามปฏิเสธให้ความร่วมมือ⁹¹
- 21 สิงหาคม: การประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงของอาเซียนในจาการ์ตาเสนอให้รัฐมนตรีต่างประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกแถลงอุทธรณ์ร่วมต่อรัฐบาลทหารพม่าเพื่อให้ปล่อยตัวนางซูจี⁹²
- 27 สิงหาคม: กษิต ภิรมย์กล่าวว่าอาเซียนได้ยกเลิกแผนการที่จะยื่นอุทธรณ์ให้ปล่อยตัวนางอองซานซูจี⁹³

สมาชิกสมัชชารัฐสภาอาเซียนตีแสกหน้ารัฐบาลทหาร

สมาชิกสมัชชารัฐสภาอาเซียนเผชิญหน้ากับรัฐบาลทหารพม่าในเรื่องการพิจารณาคดีนางซูจีและการตัดสินยึดเวลาจำคุกเธอ และแสดงความเห็นใจและถือข้างนางอองซานซูจี

- 15 พฤษภาคม: ประธาน ASEAN Inter-Parliamentary Myanmar Caucus (AIPMC) ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ กล่าวว่าข้อหาที่ตั้งแก่นางซูจินั้น “เป็นเรื่องน่าจำ” และเตือนรัฐบาลสมาชิกอาเซียนไม่ให้หลงเชื่อ “กลลวง” ของการเลือกตั้งที่รัฐบาลทหารจะเป็นผู้จัดในปีหน้า⁹⁴
- 20 พฤษภาคม: ส.ส. สตรีพรรคประชาธิปไตยออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลทหารปล่อยตัวนางซูจี⁹⁵
- 21 พฤษภาคม: ส.ส. ฟิลิปปินส์ 32 คนเรียกร้องให้รัฐบาลของตนมีมติประณามการลงโทษนางซูจีและเรียกร้องให้ปล่อยตัวนาง⁹⁶
- 25 พฤษภาคม: อันวาร์ อิบราฮิม ผู้นำฝ่ายค้านมาเลเซียกล่าวว่าภูมิภาคได้แสดงความรับผิดชอบในประเด็นของพม่า และเสริมว่านโยบายพัวพันอย่างสร้างสรรค์ในเอเชียนั้นได้กลายเป็นเรื่องจำขัน⁹⁷
- 26 พฤษภาคม: ส.ส. มาเลเซีย 30 คนลงนามร่วมประท้วงกรณีจำคุกนางซูจีกับประชาชนจำนวนครึ่งล้าน ซึ่งริเริ่มโดยกลุ่ม “Free Burma’s Political Prisoners Now!”⁹⁸
- 26 พฤษภาคม: AIPMC เรียกร้องให้อาเซียนระงับสมาชิกภาพของพม่าจากการรวมกลุ่มในภูมิภาค トラบใดที่ยังคงจับกุมตัวนางซูจีไว้ Charles Chong และ Inderjit Singh ส.ส. สิงคโปร์เรียกร้องให้อาเซียนระงับความเป็นสมาชิกของพม่าเนื่องจากพม่าวางเฉยต่อความกังวลของอาเซียนต่อเรื่องนางซูจี⁹⁹
- 27 พฤษภาคม: ส.ส. กัมพูชา 29 คนแสดงท่าทีกังวลต่อสถานการณ์ของนางซูจี โดยส่งจดหมายประท้วงไปยังการประชุมระหว่างอาเซียนกับอียู ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงพนมเปญ¹⁰⁰

⁹⁰ Nation (12 Aug 09) Asean calls for release of Aung San Suu Kyi

⁹¹ Kyodo News (16 Aug 09) Thai call for ASEAN appeal to Myanmar to pardon Suu Kyi gets backing; Mizzima News (15 Aug 09) Thailand urges Asean for a consensus on Burma

⁹² DPA (21 Aug 09) ASEAN officials agree on joint appeal for Suu Kyi's release

⁹³ Bangkok Post (28 Sep 09) Asean scraps plan to appeal over Suu Kyi

⁹⁴ DVB (15 May 09) ASEAN member urges governments not to fall for Burma 'fallacy'

⁹⁵ NNT (21 May 09) Democrat female MPs demand Myanmar Govt to release Suu Kyi

⁹⁶ Irrawaddy (29 May 09) More Asean MPs Call for Suu Kyi's Release

⁹⁷ Telegraph (25 May 09) Asia has abdicated responsibility over Burma, says Anwar Ibrahim

⁹⁸ Irrawaddy (29 May 09) More Asean MPs Call for Suu Kyi's Release

⁹⁹ Irrawaddy (29 May 09) More Asean MPs Call for Suu Kyi's Release

¹⁰⁰ Irrawaddy (29 May 09) More Asean MPs Call for Suu Kyi's Release

- **28 พฤษภาคม:** ส.ว. ไทย 32 คนยื่นข้อเรียกร้องกระตุ้นรัฐบาลทหารพม่าให้ปล่อยนางซูจีและสร้างเสถียรภาพทางการเมืองในพม่าต่อรัฐมนตรีพม่าผ่านทางสถานทูตพม่าในกรุงเทพฯ¹⁰¹
- **29 พฤษภาคม:** ส.ส. จำนวนสองในสามของประเทศอาเซียนออกเนชั่นร่วมกับประชาคมโลกเรียกร้องการปล่อยตัวนางซูจี¹⁰²
- **19 มิถุนายน:** ส.ส. จากสมาชิกรัฐสภาอาเซียนเรียกร้องอาเซียนทบทวนสมาชิกภาพพม่าในกลุ่ม ประธาน AIPMC ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณกล่าวว่าถึงเวลาแล้วที่อาเซียนจะทบทวนสถานะของพม่าในกลุ่ม เนื่องจากรัฐบาลทหารพม่าไม่ตอบสนองต่อการเรียกร้องครั้งแล้วครั้งเล่าจากประชาคมระหว่างประเทศเรื่องสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ¹⁰³

ความสัมพันธ์กับจีน

จีนไม่ได้ประณามรัฐบาลทหารพม่าเรื่องการจับกุม กักขังและตัดสินโทษนางซูจี แต่เมื่อตอนกองทัพพม่าเริ่มการโจมตีบริเวณ Kokang ของรัฐฉาน ซึ่งใกล้ชายแดนจีน-พม่านั้น จีนมีท่าทีต่างออกไปโดยแสดงความกังวลอย่างหนักต่อวิธีการที่กองทัพพม่าปฏิบัติกลุ่มชาติพันธุ์จีนและทำให้ผู้อพยพกว่า 37,000 ชีวิตหลังไหลเข้าประเทศจีน

- **10 สิงหาคม:** เจ้าหน้าที่จีนในมณฑลยูนนานเตือนผู้บังคับบัญชาทหารพม่าฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ พลตรี Aung Than Htut ไม่ให้ก่อความไร้เสถียรภาพบริเวณชายแดนจีน-พม่า¹⁰⁴ ทั้งนี้ กองทัพจีนยกพลจำนวน 700 นายมาประจำการที่ริมชายแดนด้วย¹⁰⁵
- **28 สิงหาคม:** จีนออกประกาศเตือนต่อรัฐบาลทหารพม่า ซึ่งเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก ให้ “รักษาเสถียรภาพ” ตลอดแนวชายแดนจีน กระทรวงต่างประเทศจีนยังออกแถลงการณ์เรียกร้องรัฐบาลทหารพม่าให้ “รับมือภัยพิบัติภายในให้เหมาะสมและรักษาเสถียรภาพบริเวณชายแดนจีน-พม่า” และเร่งให้รัฐบาลพม่า “ปกป้องความปลอดภัยและสิทธิตามกฎหมายของพลเมืองจีนในพม่า” อีกด้วย¹⁰⁶
- **21 กันยายน:** อธิบดีกรม Consular Affairs Wei Wei กระตุ้นให้รัฐบาลทหารพม่าสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีรายงานว่าการปะทะกันในภาคเหนือของพม่าได้กระทบสิทธิและผลประโยชน์ของพลเมืองจีนในพื้นที่¹⁰⁷
- **25 กันยายน:** รัฐบาลทหารพม่าออกคำสั่งให้ชาวจีนจำนวน 10,000 คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณ Kokang เดินทางกลับประเทศจีน¹⁰⁸

ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ

สหรัฐฯยังคงใช้มาตรการคว่ำบาตรต่อพม่าอยู่ อย่างไรก็ดี ในวันที่ 23 กันยายน สหรัฐฯประกาศเปลี่ยนแปลงนโยบายครั้งใหญ่ต่อพม่า โดยจะมีการติดต่อโดยตรงในระดับสูงกับรัฐบาลทหาร โดยที่การคว่ำบาตรจะยังดำเนินต่อไป

¹⁰¹ Mizzima News (29 May 09) Thai senators call for Suu Kyi's release

¹⁰² Irrawaddy (29 May 09) More Asean MPs Call for Suu Kyi's Release

¹⁰³ Mizzima News (20 Jun 09) Parliamentarians seek expulsion of Burma from ASEAN

¹⁰⁴ Irrawaddy (14 Aug 09) China Warns Commander to Avoid Instability in Shan State

¹⁰⁵ SHAN (25 Aug 09) PLA moves to the Kokang border

¹⁰⁶ FT (30 Aug 09) China rebukes Burma after border fighting

¹⁰⁷ VOA (26 Sep 09) China Urges Burma to Protect Rights of Chinese Nationals

¹⁰⁸ DVB (25 Sep 09) Burma orders 10,000 Chinese to leave; Kachin News Group (25 Sep 09) Chinese citizens from eastern Burma asked to return;

- **15 พฤษภาคม:** ประธานาธิบดีสหรัฐฯ บารัค โอบามาขยายเวลาการคว่ำบาตรพม่าไปอีกหนึ่งปีอย่างเป็นทางการ โดยกล่าวว่านโยบายและท่าทีของรัฐบาลทหารพม่ายังไม่มีความเปลี่ยนแปลงและยังคงเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ และนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ¹⁰⁹
- **28 กรกฎาคม:** โอบามาต่ออายุพระราชบัญญัติ Burmese Freedom and Democracy 2003 อีกหนึ่งปี¹¹⁰
- **23 กันยายน:** รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ฮิลลารี คลินตันกล่าวว่าสหรัฐฯมีแผนการที่จะเปลี่ยนวิธีการรับมือกับพม่า โดยจะเป็นการผสมผสานการคว่ำบาตรเข้ากับการติดต่อในระดับสูง¹¹¹

ความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรป

อียูยังคงดำเนินมาตรการคว่ำบาตรต่อพม่า ทั้งได้เพิ่มความรุนแรงของการคว่ำบาตรอีกด้วยหลังรัฐบาลทหารพม่า กักขัง พิจารณคดีและตัดสินโทษนางองซานซูจีอย่างไม่เป็นธรรม

- **27 เมษายน:** อียูยืดเวลาการคว่ำบาตรพม่าไปอีกหนึ่งปี ควบคู่ไปกับการเพิ่มวิธีการคว่ำบาตร¹¹²
- **11 สิงหาคม:** อียูยังบังคับใช้การคว่ำบาตรทางการเงิน โดยเฉพาะกับผู้พิพากษาสี่คนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินคดีนางซูจี¹¹³ การขยายการคว่ำบาตรนี้ยังมีผลบังคับใช้ต่อสื่อที่บริหารโดยรัฐ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาลทหาร โดยถูกสั่งอายัดทรัพย์สิน พร้อมกับอีก 58 บริษัท โดยจำนวน 48 บริษัทในนั้นถูกสั่งห้ามทำการลงทุนมาก่อนหน้านี้แล้ว¹¹⁴

ความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือ

เหตุการณ์ในระยะเวลาหลังจากมาเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับรายงานที่ออกมาว่าพม่ากับเกาหลีเหนือได้เพิ่มความร่วมมือทางทหารระหว่างกัน

- **ต้นเดือนมิถุนายน:** ภาพถ่ายการสร้างอุโมงค์ในเนปิดอร์แพร่กระจาย¹¹⁵ รูปซึ่งถ่ายไว้ระหว่างช่วงปีพ.ศ. 2546 ถึง 2549 แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญจากเกาหลีเหนือได้เข้ามาช่วยพม่าสร้างทางอุโมงค์ใต้ดินที่เชื่อมกันประมาณ 800 สายใกล้ๆ ที่ทำการแห่งใหม่ของรัฐบาลทหาร¹¹⁶
- **21 มิถุนายน:** รายงานจากสถานีโทรทัศน์เกาหลีใต้ YTN ระบุว่าเรือสินค้าขนาด 2,000 ตันของเกาหลีเหนือนาม Kang Nam I กำลังเดินทางมุ่งไปสู่อพม่า และยังสงสัยว่าเรือนี้บรรทุกขีปนาวุธหรือส่วนประกอบของขีปนาวุธไปให้รัฐบาลทหารพม่าอีกด้วย¹¹⁷ มีรายงานว่ารัฐบาลทหารพม่าได้สั่งให้เรือลำดังกล่าวหันทางกลับไปยังเกาหลีเหนือ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากความกดดันทางทูตจากอินเดีย จีน และประเทศอาเซียน¹¹⁸ เรือ Kang Nam I เดินทางถึง Nampo สถานที่ที่มันจากมาเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม¹¹⁹

¹⁰⁹ Mizzima News (16 May 09) US renews Burma sanctions for another year

¹¹⁰ AP (23 Jul 09) US Senate approves Myanmar resolution; AFP (29 Jul 09) US extends Myanmar sanctions

¹¹¹ WSJ (24 Sep 09) U.S. to engage Myanmar's junta

¹¹² DVB (27 Apr 09) Burma suspends border fence construction

¹¹³ EU (13 Aug 09) The Council adopts additional restrictive measures against Burma/Myanmar

¹¹⁴ NYT (14 Aug 09) U.S. Senator in Myanmar to Meet Leader

¹¹⁵ Irrawaddy (26 Jun 09) Tunnel Construction Pictures Spark Questions

¹¹⁶ DVB (24 Jun 09) Burma's military regime: Digging the tunnels

¹¹⁷ AP (22 Jun 09) Official: N. Korean ship carries weapons to Myanmar; AFP (24 Jun 09) Myanmar says no information on tracked NKorean ship; Irrawaddy (25 Jun 09) Burma Denies Knowledge of North Korean Vessel's Destination

¹¹⁸ VOA (01 Jul 09) Shadowed North Korean Freighter Reverses Course; Irrawaddy (09 Jul 09) Did Foreign Pressure Make Ship Turn Back?; Irrawaddy (06 Jul 09) N Korea using Malaysian bank for Burmese weapons deals: Yonhap

¹¹⁹ Irrawaddy (09 Jul 09) Did Foreign Pressure Make Ship Turn Back?

- **29 มิถุนายน:** ตำรวจญี่ปุ่นจับกุมชายสามคน หนึ่งในนั้นเป็นชายเกาหลีเหนือ Lee Kyoung Ho Go ในข้อหาพยายามส่งออกอุปกรณ์วัดแม่เหล็กไปยังพม่าเมื่อเดือนมกราคม อุปกรณ์ดังกล่าวอาจนำไปใช้สร้างเป็นขีปนาวุธยิงไกลได้¹²⁰
- **24 กรกฎาคม:** เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นออกหมายจับ Lee Kyoung Ho Go เป็นครั้งที่สองเนื่องจากต้องสงสัยแอบลักลอบส่งออกเครื่องมือที่อาจนำไปใช้พัฒนาระบบควบคุมขีปนาวุธและเสริมสมรรถนะยูเรเนียมให้กับพม่าเมื่อเดือนพฤศจิกายนปี 2552¹²¹

ความสัมพันธ์กับสหประชาชาติ

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลทหารพม่ากับสหประชาชาตินั้น ไม่นักเนื่องด้วยพม่าปฏิเสธไม่ให้เลขานุการสหประชาชาติ บัน คี มูน เข้าพบนางองซานซูจีเมื่อตอนนายบันเดินทางไปเยือนพม่าเมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์อีกในยูเอ็นเกี่ยวกับการพิจารณาคดีและตัดสินโทษนางซูจี ทั้งคณะมนตรีความมั่นคง นายบัน คี มูน เจ้าหน้าที่พิเศษสหประชาชาติด้านสิทธิมนุษยชนในพม่า Tomás Ojea Quintana ข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชน Navi Pillay ที่ปรึกษาพิเศษของสหประชาชาติด้านพม่า Ibrahim Gambari และองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ต่างเรียกร้องให้มีการปล่อยตัวนางซูจีโดยทันทีและปราศจากเงื่อนไข¹²²

- **22 พฤษภาคม:** คณะมนตรีความมั่นคงออกแถลงการณ์ต่อสื่อ แสดงความเป็นห่วงการเมืองพม่าหลังจากจับกุมและตัดสินโทษนางซูจี โดยเน้นย้ำ “ความสำคัญของการปล่อยตัวนักโทษการเมือง” และความเร่งด่วนที่รัฐบาลทหารจะต้อง “สร้างสภาวะที่เอื้อต่อการมีการเจรจาอย่างแท้จริงกับนางซูจี ฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องและกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อให้เกิดกระบวนการสมานฉันท์แห่งชาติที่ทุกฝ่ายมีโอกาสเข้าร่วม”¹²³
- **3-4 กรกฎาคม:** ระหว่างการเยือนพม่าสองวันซึ่งเป็นการเยือนที่มีการร่างบทไว้อย่างเคร่งครัด¹²⁴ นายบัน คี มูน ได้เข้าพบนายพล Than Shwe ถึงสองครั้ง¹²⁵ ตลอดทั้งสองครั้งนั้น นายบันได้ขออนุญาตเข้าพบนางซูจี ซึ่งนายพลปฏิเสธคำขอทั้งสองครั้ง¹²⁶
- **4 กรกฎาคม:** ในสุนทรพจน์ที่กล่าว ณ กรุงย่างกุ้ง นายบันกระตุ้นให้รัฐบาลทหารพม่าปล่อยตัวนักโทษการเมืองทั้งหมด รวมทั้งนางซูจี นายบันยังเรียกร้องให้รัฐบาลทหารอนุญาตให้นางซูจีเข้าร่วมในการเจรจาอย่างแท้จริงอีกด้วย¹²⁷
- **13 กรกฎาคม:** นายบันกล่าวต่อคณะมนตรีความมั่นคงว่า การเลือกตั้งในพม่าปี 2553 ไม่อาจนับว่ามีความชอบธรรมหรือความน่าเชื่อถือได้ หากนางซูจียังไม่ได้รับการปล่อยตัว และพรรคเอ็นแอลดีไม่ได้รับอนุญาตให้หาเสียงอย่างอิสระ¹²⁸
- **13 กรกฎาคม:** คณะมนตรีความมั่นคงออกแถลงการณ์ต่อสื่อ แสดงความ “กังวลอย่างมาก” กับคำตัดสินจำคุกนางซูจี ทั้งยังถึงความสำคัญของการปล่อยตัวนักโทษการเมืองทั้งหมด และเร่งให้รัฐบาลทหาร “สร้างสภาวะที่เอื้อต่อการเกิดการเจรจาอย่างแท้จริงกับนางซูจี และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง”¹²⁹

¹²⁰ Bloomberg (30 Jun 09) Japan Police Arrest Three for Illegal Exports, Yomiuri Says

¹²¹ Zee News (24 Jul 09) Tokyo trader charged with selling sensitive machine to Myanmar

¹²² AP (12 Aug 09) Suu Kyi Begins House Arrest amid Outrage; UN News Center (12 Aug 09) UN human rights chief joins call for release of Myanmar opposition figure: AFP (11 Aug 09) UN Head demands release of Myanmar activist Aung San Suu Kyi; VOA (11 Aug 09) UN Envoy to Burma Calls for 'Immediate Release' of Aung San Suu Kyi

¹²³ UN News Center (22 May 09) Myanmar: Security Council voices concern over detention of pro-democracy leader

¹²⁴ DVB (07 Jul 09) DKBA meeting with UN chief 'scripted' by junta

¹²⁵ SHAN (04 Jul 09) Shan party meets UN chief, non-party activists might be released

¹²⁶ NLM (07 Jul 09) Senior General Than Shwe receives UNSG for two times

¹²⁷ Mizzima News (05 Jul 09) Ban Ki-Moon's remarks on Burma

¹²⁸ UN News Center (13 Jul 09) Ban calls on Myanmar's authorities to engage more closely with the UN

¹²⁹ UN News Center (13 Aug 09) Security Council voices 'serious concern' at Aung San Suu Kyi verdict

- 22 กันยายน: บันคีมูนประกาศจะพยายามหาทางปล่อยตัวนางซูจีและนักโทษการเมืองคนอื่นๆต่อไป “เพื่อการเลือกตั้งที่น่าเชื่อถือ เป็นธรรมและโปร่งใส”¹³⁰
- 23 กันยายน: บันคีมูนเร่งให้รัฐบาลทหารพม่าสร้างสภาวะที่เอื้อให้เกิดการจัดการเลือกตั้งที่น่าเชื่อถือ และให้อนุญาตยูเอ็นเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติด้วย¹³¹
- 26 กันยายน: บันคีมูนยังกระตุ้นให้รัฐมนตรีต่างประเทศชาติสมาชิกอาเซียนให้แสดงท่าทีที่แข็งกร้าวขึ้นต่อพม่า เพื่อกดดันให้พม่าปล่อยตัวนักโทษการเมืองและจัดการเลือกตั้งที่เป็นธรรมขึ้น โดยบันกล่าวว่านี่เป็นผลที่ตามมาของการปล่อยตัวนักโทษรวมทั้งนางซูจีด้วยนั้นจะเป็นผลประโยชน์ของอาเซียนเอง¹³²

ความช่วยเหลือ

การสั่งห้ามความช่วยเหลือในขณะที่ตนก็ไม่ได้บรรเทาทุกข์ประชาชนอย่างเพียงพอเหมาะสมของรัฐบาลทหารส่งผลเสียต่อประชาชนบริเวณสามเหลี่ยมอิระวดี และที่อื่นๆ

- 3 มีนาคม: ผู้ทำงานด้านบรรเทาทุกข์จาก Emergency Assistance Team-Burma (EAT-Burma) ซึ่งมีที่ทำการอยู่ในไทยกล่าวว่า 35 หมู่บ้านในเมือง Labutta Township เขต Division เผชิญกับวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ¹³³ ภาวะเปียกที่เข้มงวดของรัฐบาลทหารที่กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบรรเทาทุกข์ให้ขออนุญาตล่วงหน้าก่อนแจกจ่ายน้ำทุกครั้งได้ส่งผลกระทบต่อการจัดสรรน้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสม¹³⁴
- 20 มีนาคม: รัฐบาลทหารยกเลิกโครงการพิจารณาวีซ่าเร่งด่วนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานบรรเทาทุกข์ต่างชาติ แม้ว่าวิกฤตการณ์ในแถบสามเหลี่ยมอิระวดียังคงต้องการความช่วยเหลือทางมนุษยชนอยู่ที่ตาม¹³⁵ จนถึงเดือนกรกฎาคม ยังมีวีซ่าอีก 200 ฉบับรอการพิจารณาค้างอยู่ที่คณะกรรมการกิจการต่างประเทศพม่า¹³⁶
- 10 มิถุนายน: องค์กรช่วยเหลือนานาชาติและหน่วยงานของยูเอ็นเข้าพบเลขาธิการอาเซียน สุรินทร์ พิศสุวรรณ ที่กรุงเทพฯ เพื่อหารือกรณีนโยบายและท่าทีของรัฐบาลทหารพม่าขัดขวางความพยายามจากนานาชาติที่ต้องการช่วยฟื้นฟูพม่า¹³⁷
- 4 กรกฎาคม: พายุมรสุมรุนแรงพัดโหมเข้าสู่ที่พักคนงานเหมืองหยกใน Phakant รัฐคะฉิ่น คร่าชีวิตคนงานไป 30 คน และทำให้คนอื่นอีก 1,300 ชีวิตไร้ที่อยู่อาศัย¹³⁸ ทางกรพม่าไม่ได้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นใดๆแก่ชุมชนที่ได้รับผลกระทบนี้¹³⁹
- ต้นเดือนกรกฎาคม: ประธานChin State Peace and Development Council พันเอก Hung Ngai ห้ามเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทั้งหมดรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ แม้ว่าภาวะขาดแคลนอาหารจะยังคงดำเนินไปก็ตาม¹⁴⁰

¹³⁰ DVB (23 Sep 09) UN chief takes credit for prisoner amnesty

¹³¹ Mizzima News (24 Sep 09) Ban urges junta to create conditions for credible election

¹³² Daily Star (28 Sep 09) UN urges Asian nations to get tough on Myanmar

¹³³ Mizzima (03 Mar 09) Cyclone Nargis victims badly need potable water

¹³⁴ Irrawaddy (19 Mar 09) Drinking water crisis in Delta

¹³⁵ Irrawaddy (20 Mar 09) Regime stops fast-tracking visas for relief workers

¹³⁶ Irrawaddy (03 Jul 09) INGOs Kept Waiting for Visas; Irrawaddy (21 Jul 09) Visa Backlog Holds Up Irrawaddy Delta Relief Work Irrawaddy (22 Jul 09) As Foreign Aid Workers Leave, Food Security Concerns Grow

¹³⁷ Reuters (10 Jun 09) Suu Kyi trial clouds Myanmar cyclone aid effort; Washington Post (11 Jun 09) Burma's Trial of Suu Kyi Hinders Cyclone Relief

¹³⁸ Reuters (08 Jul 09) Landslide caused by rain kills 30 in Myanmar; Reuters (14 Jul 09) Myanmar "Jade Land" mudslide uproots 1300; Kachin News Group (06 Jul 09) Floods in Hpakant jade land, hundreds suffer, Kachin News Group (09 Jul 09) Jade tycoons distribute food, water to flood victims. NOTE: wires services reported a death toll of 30, while the Kachin News Group quoted local officials' figures of "over 100" on Jul 9.

¹³⁹ AP (10 Jul 09) 24 miners killed in Myanmar by landslide; Kachin News Group (06 Jul 09) Floods in Hpakant jade land, hundreds suffer

¹⁴⁰ Khonumthung News (30 Jul 09) Chairman of Chin State bars foreign aid

เศรษฐกิจ

การส่งออกน้ำมัน ความมั่งคั่งของรัฐบาลทหารบนความล้มเหลวของประเทศ

รัฐบาลทหารยังคงหาความมั่งคั่งใส่ตัวผ่านการค้าขายกับบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมในพม่า

- **มิถุนายน:** Daewoo International ลงนามบันทึกความเข้าใจกับบริษัท National Petroleum (CNPC) ของจีนเพื่อขายแก๊สธรรมชาติจากบ่อน้ำมันนอกชายฝั่ง Shwe ¹⁴¹ CNPC ประกาศโครงการสร้างท่อลำเลียงน้ำมันใหม่ทั่วทั้งพม่าที่จะเริ่มในเดือนกันยายน 2552 ท่อลำเลียงยาว 2,800 กิโลเมตรนี้จะขนส่งน้ำมันและแก๊สจากตะวันออกกลางและแอฟริกาผ่านเข้าสู่สมณฑลยูนนานทางตอนตะวันตกเฉียงใต้ของจีนได้ภายในปี พ.ศ. 2555 ¹⁴²
- **กรกฎาคม:** บริษัทอินเดีย ONGC Videsh ประกาศลงทุนร่วมสองล้านเหรียญสหรัฐฯ ในโครงการท่อน้ำมัน CNPC เพื่อขนส่งน้ำมันจากบ่อเข้าประเทศ ¹⁴³
- **2 กันยายน:** Daewoo International ประกาศลงทุน 1.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในการขยายการสำรวจและผลิตน้ำมันนอกชายฝั่งทะเลอันดามัน ¹⁴⁴

ราคาและความต้องการน้ำมันและที่สูงขึ้นทำให้มูลค่าการส่งออกน้ำมันของพม่าพุ่งสูงขึ้น ¹⁴⁵ ไอเอ็มเอฟยืนยันในรายงานที่ไม่ได้ตีพิมพ์ว่าการส่งออกแก๊สธรรมชาติได้เพิ่มเงินตราต่างประเทศให้กับรัฐบาลทหารพม่าอย่างมหาศาลถึง 3.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ¹⁴⁶ ในขณะที่รัฐบาลทหารแข่งขันทำเงินอยู่นั้น ประชาชนในพม่าต่างประสบกับความยากลำบากที่เกิดจากการบริหารเศรษฐกิจที่ผิดพลาดของรัฐบาลของตน

- รัฐบาลทหารชดเชยการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของตนโดยการพิมพ์ธนบัตรใหม่ ส่งผลให้เกิดอัตราเงินเฟ้อขึ้น 30% ในปี 2552 ¹⁴⁷
- การใช้จ่ายเพื่อบริการสังคมของรัฐบาลทหารพม่าจัดอยู่ในระดับต่ำสุดในเอเชีย จากสถิติของไอเอ็มเอฟ ¹⁴⁸
- รายงานของไอเอ็มเอฟสรุปไว้ว่าอนาคตทางเศรษฐกิจของพม่า “คู่มือมืด” ทรายใดที่ยังไม่เลิกใช้นโยบายที่ล้มเหลว เช่นระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา และการควบคุมเศรษฐกิจอย่างเข้มงวดอย่างที่เป็นอย่างอยู่ ¹⁴⁹

ยาเสพติด

พม่ายังคงเป็นผู้ผลิตเฮโรอีนรายใหญ่อันดับที่สองของโลก และเป็นผู้ผลิตยาบ้ารายใหญ่ที่สุดในเอเชีย การแพร่ระบาดของยาบ้าในภูมิภาคยังคงส่งผลกระทบร้ายแรงอย่างที่เป็นมา

¹⁴¹ Mizzima News (16 Jun 09) Daewoo signs MoU to sell gas to China; Irrawaddy (19 Jun 09) Daewoo Forecasts US \$10 billion Profit in Gas Deal with China

¹⁴² Reuters (15 Jun 09) China to build Myanmar oil, gas lines from Sept –media; Xinhua (16 Jun 09) Construction of Sino-Myanmar oil-and-gas pipelines to begin in Sept; Irrawaddy (16 Jun 09) Burma-China Pipeline Work to Start in September; Bloomberg News (16 Jun 09) China to Start Work on Myanmar Pipes, Securities Journal Says; DVB (16 Jun 09) China to begin Burma pipeline construction; Dow Jones (19 Jun 09) China, Myanmar Ink Trans-Border Oil Pipeline Agreement -CNPC

¹⁴³ PTI (14 Jul 09) ONGC Videsh to join Chinese gas pipeline from Myanmar

¹⁴⁴ Xinhua (02 Sep 09) S. Korean Company to Invest 1.7 Bln USD in Myanmar Gas Project

¹⁴⁵ WSJ (06 Aug 09) Burma Isn't Broke

¹⁴⁶ FT (10 May 09) Burma's economic prospects 'bleak'

¹⁴⁷ FT (5 Aug 09) Burma starts to acquire veneer of wealth as elite enjoy times of plenty; Asia Times (17 Aug 09) Regime rides above sanctions

¹⁴⁸ FT (10 May 09) Burma's economic prospects 'bleak'

¹⁴⁹ FT (11 May 09) Burma gas sales surge but little cash leaks out

- **24 มิถุนายน:** United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) ออกรายงานประจำปี ระบุให้พม่าเป็นประเทศผู้ผลิตฝิ่นรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก รองจากอัฟกานิสถาน ¹⁵⁰

สตรีและเด็ก

กองทัพของรัฐบาลทหารยังคงคุกคามและกระทำทารุณรวมทั้งข่มขืนสตรีในฐานะส่วนหนึ่งของนโยบายทหารในบริเวณฐานที่มั่นกลุ่มชาติพันธุ์ ¹⁵¹

- **10 มิถุนายน:** พันโท Kyaw Thura แห่งกองทัพพม่าข่มขืนหญิงชาวโรฮิงยาวัย 24 ปี ที่เมือง Maungdaw รัฐ Arakan ¹⁵²
- **12 มิถุนายน:** ทหารจากกองพันทหารราบ 205 ข่มขืนและฆ่าสตรีกะเหรี่ยงวัยรุ่นสองคนจากเขต Hpa-an รัฐกะเหรี่ยง ¹⁵³
- **2 สิงหาคม:** กองทัพรัฐบาลทหารร่วมกันข่มขืนสตรีผู้หนึ่งต่อหน้าสามีของเธอ ที่เมือง Laikha รัฐฉาน ¹⁵⁴
- **3 สิงหาคม:** ทหารของรัฐบาลทหารจากกองพันที่ 514 ทำร้ายและตัดศีรษะหญิงสาวอายุ 29 ปีที่เมือง ongkeung รัฐฉาน ¹⁵⁵
- **5 สิงหาคม:** ร้อยเอกคนหนึ่งและทหารอีกหลายคนจากกองพันที่ 132 ร่วมกันข่มขืนเด็กสาวอายุ 15 ที่เมือง Kehsi รัฐฉานตอนใต้ ¹⁵⁶

แม้ว่ารัฐบาลทหารจะพยายามปกปิดหลักฐาน แต่การทารุณกรรมเด็กเข้ากองทัพก็มีอยู่จริง

- **6 พฤษภาคม:** Watch list on Children and Armed Conflict การรวมตัวของกลุ่มสิทธิมนุษยชนจากทั่วโลก ได้ออกรายงานจำนวน 60 หน้า “No More Denial: Children Affected by Armed Conflict in Myanmar (Burma)” ซึ่งบันทึกการสังหารและทำให้เด็กพิการ การเกณฑ์เด็กเข้ากองทัพ ข่มขืน ลักพาตัว บังคับย้ายถิ่นฐาน โจมตีโฉบเฉี่ยว ปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และการละเมิดประเภทอื่นๆต่อเด็กในทางภาคตะวันออกของประเทศ ¹⁵⁷
- **3 มิถุนายน:** มีรายงานออกมาว่ากองทัพรัฐบาลทหารเกณฑ์เด็กอายุ 12 ถึง 15 ปี จาก 27 หมู่บ้านจากเมือง Mongpiang ในรัฐฉาน ¹⁵⁸
- **2 มิถุนายน:** เด็กชายอายุ 16 ปีคนหนึ่งหายตัวไปหลังจากถูกตำรวจจับตัวไปเมื่อปี 2551 ต่อมาตำรวจจากเขต Pegu ดิดต่อผู้ปกครองของเด็กเพื่อแจ้งว่าลูกชายของพวกเขาได้ถูกเกณฑ์เข้ากองทัพของรัฐบาลทหารเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ¹⁵⁹

¹⁵⁰ DVB (25 Jun 09) Opium poppy cultivation in Burma rises

¹⁵¹ SHAN (06 Aug 09) Burmese Army troops behead woman; Kaladan News (11 Aug 09) Refugee woman gang-raped by local youths; Kaladan News (10 Aug 09) Burmese woman gang raped by Bangladeshi youths; SHAN (11 Aug 09) Teenage girl gang raped by Burmese Army personnel; SHAN (07 Aug 09) Burmese Army personnel gang-rape Shan woman; Mizzima News (07 Aug 09) Women’s groups urge Security Council to act on Burma; Irrawaddy (07 Aug 09) Women’s Groups Want to See Than Shwe before the ICC

¹⁵² Kaladan News (12 Jun 09) Army Commander rapes girl in Maungdaw

¹⁵³ Irrawaddy (15 Jun 09) KNU Rejects Regime Version of Fighting

¹⁵⁴ SHAN (07 Aug 09) Burmese Army personnel gang-rape Shan woman

¹⁵⁵ SHAN (11 Aug 09) Teenage girl gang raped by Burmese Army personnel; SHAN (06 Aug 09) Burmese Army troops behead woman

¹⁵⁶ SHAN (11 Aug 09) Teenage girl gang raped by Burmese Army personnel

¹⁵⁷ Irrawaddy (06 May 09) Rights groups focus on Burmese children; Mizzima News (06 May 09) Child soldiers a reality in Burma: Rights Group; VOA (07 May 09) Human rights groups urge UN Security Council to protect Burmese children; Irish Sun (07 May 09) Children being abducted and raped in military Myanmar

¹⁵⁸ SHAN (03 Jun 09) Children forcibly recruited as Burmese Army cadets

¹⁵⁹ DVB (04 Jun 09) Teenager recruited by Burmese army

- 7 มิถุนายน: นายจ่า Win Myint ลักพาตัวเด็กชายวัย 14 ปีสองคนและบังคับพาพวกเขาไปที่ศูนย์เกณฑ์พล Danyingone ที่เมือง Insein ในย่างกุ้ง¹⁶⁰
- 9 กรกฎาคม: บัน คี มุนรายงานต่อคณะมนตรีความมั่นคงเรื่องรัฐบาลทหารพม่าเกณฑ์ทหารเด็กเข้าเป็นกำลังพล¹⁶¹
- 18 กรกฎาคม: มีรายงานว่ากองทัพรัฐบาลทหารจับตัวและเกณฑ์เยาวชนสามคนจากรัฐ Arakan ที่เมืองชายแดน Myawaddy ในรัฐกะเหรี่ยง¹⁶²
- 24 กรกฎาคม: มีรายงานว่ากองทัพรัฐบาลทหารจับตัวและเกณฑ์เด็กหนุ่มอายุ 16 ปีในเขต Pegu¹⁶³
- 1 สิงหาคม: กองทัพรัฐบาลทหารเกณฑ์เยาวชน Rakhine หกคนจากชายแดนอินเดีย-พม่าในรัฐฉิ่น¹⁶⁴

¹⁶⁰ DVB (24 Jun 09) Two children abducted into Burmese army

¹⁶¹ Irrawaddy (10 Jun 09) Serious violations against children in Burma: Ban; Mizzima News (10 Jun 09) Child soldiers still a fact of life in Burma: Ban

¹⁶² Narinjara News (18 Jun 09) Arakanese youth arrested and conscripted by Burmese Army

¹⁶³ Irrawaddy (24 Jun 09) Burmese army still recruiting under-age soldiers

¹⁶⁴ Narinjara News (04 Aug 09) Six Youths Conscripted into Burmese Army